

Sygn. akt II Ka 460/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SO Mirosław Leszczyński SO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Luby Fiłoc

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r.

sprawy **R. J.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 300 §2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 27 czerwca 2013 r. sygn. akt VII K 687/12

wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną; zasądza od R. J. na rzecz Skarbu Państwa 720 zł tytułem kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt II Ka 460/13

UZASADNIENIE

R. J. został oskarżony o to, że:

w okresie od 24 maja 2012 r. do 11 czerwca 2012 r. w S. w województwie (...) w celu udaremnienia wykonania postanowienia Prokuratora Rejonowego w Siedlcach z dnia 31 maja 2012 roku o zatrzymaniu do sprawy 1 Ds. 934/12 jako dowodu rzeczowego samochodu osobowego marki (...) o nr rej. (...) -5 zajętego podczas przeszukania placu oraz pomieszczeń warsztatu samochodowego położonego przy ul. (...), zbył ten pojazd w ten sposób, że wydał go nieustalonej osobie, przez co udaremniał zaspokojenie wymienionego wierzyciela,

tj. o czyn z art. 300 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. Oskarżonego R. J. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 300 § 2 kk i za to na podstawie art. 300 § 2 kk wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 p. 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 lata;

II. Na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 20 złotych;

III. Zasądził od oskarżonego na rzecz skarbu Państwa kwotę 167 złotych tytułem kosztów sądowych i 580 złotych tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, orzeczeniu zarzucając:

a) Obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 300 § 2 kk poprzez bezzasadne przyjęcie, iż oskarżony swoim zachowaniem popełnił przestępstwo stypizowane w tym artykule, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do „przeciwego wniosku”,

b) błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jego podstawę, a mający wpływ na treść wyroku poprzez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony „czynem swoim polegającym na zbyciu przedmiotowego pojazdu zatrzymanego i powierzono mu na przechowanie jako osobie godnej zaufania wyczerpał dyspozycje występku z art. 300 § 2 kk”.

Powołując się na powyższe skarżący wniósł o :

a) zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego od zarzutu art. 300 § 2 kk,

b) ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Argumentacja przedstawiona w apelacji obrońcy oskarżonego - wobec jej bezpodstawności - nie mogła wywołać oczekiwanych i postulowanych przez skarżącego rezultatów.

Rozpoznając w pierwszej kolejności argumenty apelującego obrońcy dotyczące błędu w ustaleniach faktycznych stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Okręgowego zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego odpowiada zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego. Fakt ten nie pozwala zatem przyjąć, iż w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy poczynił błędne ustalenia faktyczne w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu. Za taką oceną przemawia w szczególności analiza akt przedmiotowej sprawy oraz pisemnych motywów wydanego przez Sąd I instancji wyroku, w których to tenże Sąd zawarł szczegółową i wnikliwą ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Jednocześnie w ramach tej oceny Sąd Rejonowy w pełni trafnie zestawiał treść wyjaśnień oskarżonego ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją, a w szczególności z protokołem oddania rzeczy na przechowanie. Wbrew twierdzeniu skarżącego oskarżony został poinformowany o regułach przechowania oddanych mu na przechowanie rzeczy o czym bezspornie świadczy treść protokołu z dnia 24 maja 2012 r. Należy bowiem zauważyć, że wykaz rzeczy oddanych na przechowanie (k. 8), na który powołuje się obrońca w apelacji, jest ściśle związany z „protokołem oddania rzeczy na przechowanie” (k. 7), który na k. 7 *verte* zawiera oświadczenie podpisane przez R. J., iż został on zobowiązany do przedstawienia oddanych mu na przechowanie rzeczy na każde żądanie sądu lub organu prowadzącego postępowanie oraz pouczone o zakazie zbycia, obciążania, przekształcania i wydania tych rzeczy osobie nieupoważnionej, a także uprzedzony o odpowiedzialności karnej z art. 239 § 1 i 300 § 2 kk. Chybiony jest zatem zarzut zmierzający do wykazania, iż oskarżony nie znał obowiązków wypływających z oddania mu przedmiotów na przechowanie. Należy przy tym zauważyć, iż już sama konstrukcja apelacji – umiejscowienie tego zarzutu jako drugiego, po naruszenia prawa materialnego sugeruje, że zarzut ten ma charakter wyłącznie iluzoryczny, wywiedziony na potrzeby złożonego środka odwoławczego.

Mając zatem na uwadze fakt, iż oskarżony był w pełni świadomy tego, iż na podstawie w/w protokołu, nie jest w żadnej mierze uprawniony do swobodnego dysponowania samochodem (...) a pomimo to świadomie zdecydował się pojazd ten wydać nieustalonej osobie, słusznie doprowadziło Sąd Rejonowy do wniosku, iż oskarżony zachowaniem swoim wyczerpał dyspozycję art. 300 § 2 k.k. i w konsekwencji zlekceważył orzeczenia organu państwowego udaremniając możliwość zaspokojenia swojego wierzyciela.

Nie sposób również przyznać racji skarżącemu, iż Sąd Rejonowy dopuścił się naruszenia prawa materialnego art. 300 § 2 kk błędnie przyjmując, że zostały wypełnione wszystkie znamiona tego przestępstwa.

W świetle niekwestionowanego przez skarżącego stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu uchwały z dnia 26 listopada 2003 r., I KZP 32/03, OSNKW 2004, z. 1, poz. 3, zwraca uwagę fakt, że "przepis art. 300 § 2 k.k. wskazuje, iż ustawodawca ograniczył krąg podmiotów przestępstwa stypizowanego w tym przepisie do dłużników działających na szkodę «swojego wierzyciela». Brzmienie interpretowanego przepisu nie daje natomiast podstaw do przyjęcia, że zakres kryminalizacji opisanych w nim zachowań ograniczony został do udaremnienia bądź uszczuplenia zaspokojenia wierzytelności tylko pewnego rodzaju - a to powstałych w obrocie gospodarczym". I dalej, zwracając uwagę, że przepis art. 300 § 2 k.k. zastąpił trzy poprzednio obowiązujące przepisy: art. 258 k.k. z 1969 r. oraz art. 6 § 2 i 3 ustawy o ochronie obrotu gospodarczego z 1994 r., trafnie stwierdził, że "w art. 300 § 2 k.k. nie ma ograniczenia do orzeczeń «związanych z działalnością gospodarczą»", zatem "jego stosowanie nie jest ograniczone tylko do wierzytelności związanych z obrotem gospodarczym". Właśnie dlatego Sąd Najwyższy uznał, że "zbycie przedmiotu, mogącego stanowić dowód w sprawie (wydanego lub znalezione w czasie przeszukania), przez osobę godną zaufania, której przedmiot ten, w oparciu o właściwe orzeczenie wydane na podstawie art. 228 § 1 k.p.k., oddano na przechowanie, stanowi zachowanie podlegające penalizacji na podstawie art. 300 § 2 k.k. chroniąc nie tylko pewność obrotu cywilnoprawnego, ale i powagę orzeczeń wydanych przez organ państwowy", przekonująco wywodząc, że "na gruncie przepisu art. 228 § 1 k.p.k. oddanie rzeczy na przechowanie osobie godnej zaufania tworzy między tą osobą a Skarbem Państwa swoistą relację dłużnik-wierzyciel, opartą na stosunku obligacyjnym, skoro z jednej strony organ postępowania może żądać od osoby przechowującej rzecz określonego świadczenia wynikającego z treści orzeczenia, pozwalającego na właściwe realizowanie funkcji postępowania karnego, np. zwrotu rzeczy w celu dokonania oględzin czy uzyskania opinii biegłego, a z drugiej istnieje obowiązek wykonania takiego świadczenia do czasu wydania odmiennej decyzji w przedmiocie dowodów rzeczowych" - postanowienie SN z dnia 13 listopada 2002 r., II KKN 121/01, LEX 56096 (zob. także wyroki SN: z dnia 18 października 1999 r., II KKN 230/99, Prok. i Pr. 2000, Nr 2, poz. 8 z glosą S. Łagodzińskiego, Prok. i Pr. 2000, Nr 12, s. 99 i nast.; z dnia 5 stycznia 2000 r., V KKN 192/99, LEX 50986).

Błędnie przy tym skarżący utożsamia znamię „składniki swojego majątku” jedynie z prawem własności, podnosząc, iż oskarżony nie wydał rzeczy stanowiącej jego własność. Należy bowiem zwrócić uwagę na fakt, że również posiadanie jako stan faktyczny, z którego wynikają skutki prawne o charakterze majątkowym - stanowi składnik majątku posiadacza (zob. J. Winiarz (w:) Z. Gordon, J. Łopuski, M. Nestorowicz, K. Piasecki, A. Rembieliński, L. Stecki, J. Winiarz, Kodeks cywilny z komentarzem, s. 257). Twierdzenie to od strony praktycznej znajduje oparcie na przykład w regulacji prawa procesowego cywilnego. Komornik, zajmujący rzeczy będące we władaniu dłużnika, nie może badać stosunku prawnego dłużnika do tych przedmiotów (zob. art. 845 § 2 k.p.c.). Nierzadko zajmie również takie przedmioty, do których dłużnikowi nie przysługuje żadne prawo; z takich więc przedmiotów wierzyciel może być zaspokojony (np. w sytuacji gdy żadna z osób trzecich nie wytoczy skutecznego powództwa ekscydencyjnego - zob. art. 841 k.p.c.). W tych okolicznościach chybiony jest argument obrońcy, iż wydany przez oskarżonego samochód nie był jego własnością, co wyklucza kwalifikację z art. 300 § 2 kk. Niewątpliwie bowiem przez dość długi czas sporny pojazd znajdował się w jego posiadaniu, a tym samym zgodnie z w/w tezą był składnikiem jego majątku.

Tak jak w ocenie Sądu odwoławczego z pełną akceptacją spotkały się ustalenia Sądu I instancji w zakresie winy oskarżonego oraz kwalifikacji prawnej przypisanego mu w wyroku czynu, tak również na podzielenie zasługiwało orzeczenie w zakresie wymierzonej mu kary. Wymiar orzeczonej kary czyni zadość wymogom płynącym w tym zakresie z przepisu art. 53 k.k. i nast. Odpowiada on bowiem stopniowi winy oraz społecznej szkodliwości czynu, uwzględnia

właściwości i warunki osobiste oskarżonego, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, a także uwzględnia cele kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Jednocześnie Sąd Rejonowy w pełni zasadnie uznał, że w przypadku oskarżonego zachodzą podstawy do skorzystania z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Z kolei ustanowiony okres próby winien jednoznacznie uświadomić oskarżonemu, iż ponowne wejście przez niego w konflikt z prawem, a w szczególności popełnienie przestępstwa umyślnego przeciwko wolności, spowoduje nie tylko zarządzenie wykonania zawieszony kary, ale także może wpłynąć na surowszą prawną ocenę jego kolejnego bezprawnego zachowania się.

W tej sytuacji rozstrzygnięcie Sądu I instancji w tym przedmiocie również nie wymagało zmiany ze strony Sądu odwoławczego.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973r. (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe i na mocy art. 437 § 1 k.p.k. i art.456 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.